

راهنمای آموزش بالینی
کارآموزی بیماریهای زنان
دوره کارشناسی مامایی

تهیه و تنظیم :

ملیکه عامل بارز

عضو هیئت علمی گروه مامایی

نام درس : کارآموزی بیماریهای زنان

تعداد واحد : ۲ واحد

پیش نیاز یا همزمان : بیماریهای زنان و ناباروری

فراگیران : دانشجویان کارشناسی پیوسته مامایی

مکان کارآموزی : درمانگاه زنان

مدت کارآموزی : ۱۰۲ ساعت : ۲۴ روز (روزانه ۴ ساعت همراه با ۱۵ دقیقه استراحت)

مقدمه :

دانشجوی گرامی ضمن آرزوی موفقیت یاد آور می شویم که کارآموزی بیماریهای زنان از جمله واحدهای مهم عملی برای دانشجویان مامایی می باشد . یکی از ویژگیهای مهم این کارآموزی ، اهمیت معاینات بالینی می باشد و با توجه به حرمتی که زنان برای اینگونه معاینات قائل هستند ، رعایت دقیق شئون اخلاقی توسط دانشجویان و حفظ حرمت بیمار ، ضروری است و به این ترتیب اعتماد بیمار جلب شده و حاضر به همکاری جهت بررسی های لازم می گردد .

کتابچه راهنما ، پاسخگوی سوالات شما در زمینه اهداف کارآموزی ، نحوه آموزش ، فعالیت ها ، مقررات و روش ارزشیابی این واحد کارآموزی می باشد .

هدف کلی :

۱-کسب توانایی در گرفتن شرح حال از بیمار و انجام معاینات بالینی در بیماریهای زنان

۲-کسب توانایی در تشخیص و مداوای برخی از بیماریهای زنان

۳-کسب توانایی در انجام مراقبتهای لازم از مددجو

۴-آشنایی با چگونگی نقش ماما بعنوان مشاور و آموزش دهنده در بیماریهای زنان و ناباروری

۵-شناخت حدود و وظایف حرفه ای در زمینه ارائه خدمات بالینی با توجه به اصول اخلاقی و شرعی

اهداف اختصاصی :

در پایان این دوره کارآموزی دانشجو باید قادر باشد :

۱- از مراجعه کننده به درمانگاه زنان شرح حال کامل تهیه نماید .

۲- معاینات بالینی در بیماریهای زنان را زیر نظر مربی انجام دهد .

- ۳- با چگونگی تشخیص بیماریهای زنان و ناباروری آشنا شود.
- ۴- با اقدامات پیشگیری و پیگیری در بیماریهای زنان و ناباروری آشنا شود.
- ۵- عفونتهای شایع دستگاه ژنیتال را تشخیص دهد .
- ۶- عفونتهای شایع دستگاه ژنیتال را درمان کند.
- ۷- مهارت نسخه نویسی را کسب کند.
- ۸- با مشاوره و آموزش در بیماریهای زنان و ناباروری آشنا شود .
- ۹- مراقبتهای مورد نیاز مددجو در بخش جراحی ژنیکولوژی را انجام دهد.
- ۱۰- خدمات مربوط در مورد مراجعین و بیماران مبتلا به انواع بیماریهای زنان و ناباروری اعم از تشخیص ، مراقبت ، درمان ، نسخه نویسی ، ارجاع ، پیگیری و آموزش و مشاوره های لازم را انجام دهد .

مقررات و ضوابط کارآموزی بیماریهای زنان :

- ۱ - حضور فعال در درمانگاه زنان در ساعات معین شده
- ۲ - پوشیدن فرم مخصوص شامل روپوش سفید و شلوار و مقنعه مشکی و نصب کارت شناسایی بر روی لباس
- ۳ - رعایت ظاهری ساده ، احتراز از آرایش چهره ، عدم استفاده از زیور آلات و ناخن کاملاً کوتاه
- ۴ - عدم استفاده از تلفن همراه در محل کارآموزی
- ۵ - حداکثر غیبت موجه : ۰,۱ کل ساعت کارآموزی
- ۶ - برقراری ارتباط بر اساس اعتماد و احترام متقابل با بیماران و اعضای تیم سلامتی
- ۷ - تعهد به ضوابط در رفتار ، گفتار ، پوشش و رعایت شئونات حرفه ای
- ۸ - حفظ اسرار بیمار و رازداری در مورد وی
- ۹ - اجتناب از تجمع بر بالین بیمار هنگام معاینه زنان
- ۱۰ - مطالعه دقیق مطالب تعیین شده و انجام وظایف بر اساس اهداف و ارائه تکالیف محوله به مربی مربوطه
- ۱۱ - همراه داشتن روزانه دفترچه ثبت فعالیتهای بالینی

فعالیت های آموزشی روزانه در واحد کارآموزی بیماریهای زنان (واحد ۱)

اهداف حیطه دانش :

کسب دانش در زمینه های ذیل :

- ۱- آناتومی دستگاه تناسلی را شرح دهد.
- ۲- فیزیولوژی قاعدگی ، اشکال طبیعی و غیر طبیعی آن را توضیح دهد.
- ۳- دیسمنوره اولیه و ثانویه و اداره آن را توضیح دهد.
- ۴- سندرم پیش از قاعدگی را شرح دهد.
- ۵- بیماریهای ولو ، واژن و سرویکس و نحوه اداره آنها را توضیح دهد.
- ۶- پاپ اسمیر و نحوه انجام را شرح دهد.
- ۷- خونریزیهای غیرطبیعی رحمی و اداره آنها را توضیح دهد.
- ۸- آمنوره و انواع آن را شرح دهد.

اهداف حیطه مهارت :

- ۱- شرح حال بالینی از بیمار تهیه کند.
- ۲- معاینه دستگاه تناسلی (معاینه با اسپکولوم - معاینه دودستی) را انجام دهد.
- ۳- پاپ اسمیر را تهیه و توانایی تفسیر و گزارش آن را داشته باشد.
- ۴- نمونه برداری از ترشحات سرویکوواژینال جهت کشت ترشحات واژن را به درستی انجام دهد.
- ۵- در انجام معاینه پستان مهارت داشته باشد.
- ۶- در تشخیص و درمان واژینیت ها و سرویسیت ها مهارت داشته باشد.
- ۷- تشخیص و درمان خونریزیهای غیرطبیعی رحمی را به درستی انجام دهد.
- ۸- نکات بهداشتی لازم را به بیماران آموزش دهد.
- ۹- در تشخیص و درمان دیسمنوره و سندرم پیش از قاعدگی مهارت داشته باشد.
- ۱۰- در تشخیص و اداره آمنوره مهارت داشته باشد.
- ۱۱- نسخه نویسی بر اساس شکایت بیمار و معاینات انجام شده را به درستی انجام دهد.
- ۱۲- در مشاوره و دادن آموزش به بیمار مهارت کسب نماید.

اهداف حیطه نگرش :

تغییر در نگرش و رفتار مناسب با تاکید بر اخلاق پزشکی و احساس مسئولیت ، ارتباط موثر حرفه ای ، کار گروهی ، رعایت اصول اخلاقی و موازین شرعی در هنگام ارائه خدمات .

استراتژی آموزشی :

۱- آموزش در Skill lab

۲- انجام پروسه ابتدا توسط مربی و سپس توسط دانشجو تحت نظارت مربی بر بالین بیمار

۳- بحث گروهی ۴- پرسش و پاسخ ۵- کنفرانس

وسایل کمک آموزشی :

مولاژ - فیلم آموزشی - پمفلتهای آموزشی - اطلسهای بیماریهای زنان

فعالیتهای آموزشی روزانه در واحد کارآموزی بیماریهای زنان

کنفرانسهای روزانه	مهارتهای روزانه
ارزیابی اولیه اصول مراقبت از بیمار ایجاد ارتباط با بیمار	روز اول: ۱- معارفه مربی و دانشجویان ۲- آشنایی با درمانگاه زنان و مقررات کاری آنجا ۳- روئیت و شرح مختصر طرح درس بالینی ۴- انجام پره تست ۵- توضیح درباره نحوه گرفتن شرح حال طبق نمونه ۶- اخذ یک مورد شرح حال توسط مربی در حضور دانشجویان ۷- اخذ یک مورد شرح حال توسط دانشجو تحت نظارت مربی ۸- آماده نمودن بیمار جهت معاینه ۹- معاینه دستگاه تناسلی خارجی توسط دانشجو تحت نظارت مربی ۱۰- انتخاب و جاگذاری اسپکولوم توسط مربی و سپس دانشجو
آناتومی دستگاه تناسلی بیماریهای واژن	روز دوم: ۱- اخذ شرح حال بیمار توسط دانشجو و ارائه به پزشک ۲- آماده کردن محیط و بیمار جهت انجام معاینه زنان ۳- معاینه دستگاه تناسلی خارجی و جایگذاری اسپکولوم مناسب ۴- شرح و انجام یک معاینه دو دستی توسط مربی ۵- انجام یک معاینه دودستی توسط دانشجو تحت نظارت مربی ۶- انجام معاینه دودستی تحت نظارت مربی ۷- اسمیر برداری توسط دانشجو تحت نظارت مربی ۸- نسخه نویسی تحت نظارت مربی ۹- اجرای مراقبت های آموزش داده شده در مورد بیماران

کنفرانسهای روزانه	مهارت‌های روزانه
بیماری‌های ولو و سرویکس	<p>روز سوم :</p> <p>۱- تکرار فعالیتهای روز قبل</p> <p>۲- گزارش و بحث در مورد بیماران مراجعه کننده به درمانگاه در روز قبل</p> <p>۳- اداره بیمار مبتلا به ولوواژینیت توسط دانشجو تحت نظارت مربی</p> <p>۴- اداره بیمار مبتلا به سرویسیت توسط دانشجو تحت نظارت مربی</p>
دیسمنوره سندرم پیش از قاعدگی	<p>روز چهارم:</p> <p>۱- تکرار موردی فعالیتهای قبل</p> <p>۲- بحث در مورد بیماران مراجعه کننده به درمانگاه در روز قبل</p> <p>۳- درخواست و تفسیر آزمایشات ادراری</p> <p>۴- درخواست آزمایشات و مشاوره بیهوشی در بیماران کاندید عمل جراحی</p>
خونریزیهای غیرطبیعی	<p>روز پنجم:</p> <p>۱- تکرار موردی آزمایشات قبل</p> <p>۲- بحث در مورد بیماران مراجعه کننده به درمانگاه در روز قبل</p> <p>۳- تشخیص و افتراق دیسمنوره اولیه و ثانویه و درمان آنها</p> <p>۴- انجام کشت واژینال</p> <p>۵- معاینه پستان</p>
تفسیر اسمیر و پیگیری آن	<p>روز ششم :</p> <p>۱- تکرار فعالیتهای آموزشی روز قبل</p> <p>۲- گزارش بیماران مراجعه کننده به درمانگاه در روز قبل</p> <p>۳- تشخیص ، مرحله بندی و درمان شلی های لگن</p>
آمنوره	<p>روز هفتم :</p> <p>۱- تکرار موردی فعالیتهای آموزشی قبل</p> <p>۲- گزارش بیماران مراجعه کننده به درمانگاه در روز قبل</p> <p>۳- تشخیص ، مرحله بندی و درمان شلی های لگن</p> <p>۴- تشخیص لزوم انجام تست پاپ اسمیر</p>

معاینه پستان	<p>روز هشتم :</p> <p>۱- تکرار موردی فعالیتهای آموزشی قبل</p> <p>۲- گزارش بیماران مراجعه کننده به درمانگاه در روز قبل</p> <p>۳- تشخیص و ادراره اختلالات یائسگی</p> <p>۴- درخواست و تفسیر تستهای آزمایشگاهی قبل از هورمون درمانی</p> <p>۵- نسخه نویسی و آموزش به بیمار</p>
--------------	---

کنفرانسهای روزانه	مهارتهای روزانه
شلی های لگن	<p>روز نهم :</p> <p>۱- تکرار موردی فعالیتهای آموزشی قبل</p> <p>۲- گزارش بیماران مراجعه کننده به درمانگاه در روز قبل</p> <p>۳- تشخیص ، مرحله بندی و درمان شلی های لگن</p> <p>۴- تشخیص لزوم انجام تست پاپ اسمیر</p> <p>۵- نسخه نویسی و آموزش به بیمار</p>
آزمون پایان دوره تئوری آزمون پایان دوره عملی	<p>روز دهم تا دوازدهم:</p> <p>۱- تکرار موردی فعالیتهای آموزشی قبل</p> <p>۲- گزارش بیماران مراجعه کننده به درمانگاه در روز قبل</p> <p>۳- نسخه نویسی و آموزش به بیمار</p> <p>۴- رفع نواقص و اشکالات کلی نحوه عملکرد دانشجویان</p> <p>۵- بررسی عملکرد دانشجویان بر اساس چک لیستهای dops</p> <p>۶- ارزشیابی پورتفولیوی دانشجویان بر اساس چک لیست ارزشیابی پورتفولیو</p>

فرم ثبت کنفرانس در کارآموزی بیماریهای زنان واحد ۱

ردیف	عنوان کنفرانس	نحوه ارائه	خود ارزیابی	نظر مدرس
۱	ارزیابی اولیه ، اصول مراقبت از بیمار ، ایجاد ارتباط با بیمار			
۲	آناتومی دستگاه تناسلی ، بیماریهای واژن			
۳	بیماریهای ولو و سرویکس			
۴	دیسمنوره ، سندرم پیش از قاعدگی			
۵	خونریزیهای غیرطبیعی			
۶	تفسیر اسمیر و پیگیری آن			
۷	آمنوره			
۸	معاینه پستان			
۹	شلی های لگن			

در هر روز پیرامون بیماران مراجعه کننده به درمانگاه در روز قبل **case report** توسط دانشجو ارائه گردد .

نحوه ارزشیابی :

ارزشیابی عملکرد بالینی دانشجویان با استفاده از معیارهای ذیل سنجیده می شود :

۱- دفترچه ثبت مهارت های بالینی (Log book)

۲- آزمون DOPS (مشاهده مستقیم دانشجو در حال انجام کار) "Direct observation of procedure skill"

۳- خودارزیابی "self assessment"

۴- سنجش یادداشت های دانشجو "clinical record assessment"

۵- مشاهده فراگیر در حال انجام معاینه بالینی " mini clinical evaluation exercise "

۶- آزمون بالینی عینی ساختارمند OSCE "objective structural clinical examination"

تقسیم بندی نمرات ارزشیابی در کارآموزی بیماریهای زنان

۶ نمره	ارزشیابی طول دوره بر اساس Dops ، Log book و ...
۳ نمره	کنفرانس ، ژورنال کلاب ، پمفلت
۴ نمره	ارزشیابی انتهای دوره (عملی)
۲ نمره	امتحان پایان بخش (نظری)
۵ نمره	آزمون جامع بالینی توسط سرمری در پایان ترم
۲۰ نمره	جمع

بررسی عملکرد دانشجو توسط مربی

۰٪ نمره	بسیار ضعیف	بدون عملکرد یا عملکرد غیرقابل قبول است .
۲۵٪ نمره	ضعیف	عملکرد ضعیف که نیاز به کمک و راهنمایی زیاد مربی دارد .
۵۰٪ نمره	متوسط	عملکرد متوسط که تا حدی نیاز به کمک و راهنمایی مربی دارد .
۷۵٪ نمره	خوب	عملکرد خوب که نیاز کمی به کمک و راهنمایی مربی دارد .
۱۰۰٪ نمره	بسیار خوب	عملکرد عالی که نیاز به کمک و راهنمایی مربی ندارد .

کلام آخر :

ارائه خدمت نتیجه ای از دانایی و هنر است و آنچه در این مسیر به ما یاری می کند ، تلاش پیگیر ، مطالعه مداوم ، اندیشه ای پویا ، احترام و عشق به بیماران است . این راهنما در آینده با پیشنهادات شما مورد تجدید نظر قرار خواهد گرفت .

منابع : (آخرین چاپ)

بیماریهای زنان نواک ۲۰۱۲ ،

بیماریهای زنان کیستتر ،

اندوکرینولوژی زنان و نازایی اسپیروف ،

بیماریهای زنان دنفورث

بیماریهای زنان کارنت

Case file

100 cases in obstetrics and gynecology

بیماریهای زنان CMMD و سایر منابع مرتبط و جدید ...

فعالیت های آموزشی روزانه در واحد کارآموزی بیماریهای زنان (واحد ۲)

اهداف حیطه دانش :

کسب دانش در زمینه های ذیل :

- ۱- مشکلات اوروژنیکولوژیک و نحوه اداره آنها را توضیح دهد.
- ۲- شلی عضلات کف لگن و نحوه اداره آن را شرح دهد.
- ۳- بیماریهای خوش خیم پستان و نحوه اداره آنها را شرح دهد.
- ۴- آندومتریوز و نحوه اداره و درمان را شرح دهد.
- ۵- توده های خوش خیم رحمی و نحوه درمان آنها را توضیح دهد.
- ۶- یائسگی و اختلالات این دوره و نحوه اداره آنها را شرح دهد.
- ۷- بلوغ و اختلالات و نحوه اداره هر یک را توضیح دهد.

اهداف حیطه مهارت :

- ۱- شرح حال بالینی از بیمار تهیه نماید.
- ۲- پاپ اسمیر از بیمار تهیه و توانایی تفسیر گزارش آن را کسب نماید.
- ۳- نمونه برداری از ترشحات سرویکوواژینال جهت کشت ترشحات واژن را انجام دهد.
- ۴- تشخیص و بررسی توده های خوش خیم لگنی را انجام دهد.
- ۶- تشخیص و اداره مشکلات اوروژنیکولوژیک را به درستی انجام دهد.
- ۷- مهارت در تشخیص و اداره بیماریهای خوش خیم پستان داشته باشد.

۸- مهارت در تشخیص و اداره یائسگی داشته باشد.

۹- مهارت در تشخیص و اداره شلی عضلات لگن داشته باشد.

۱۰- مهارت در شناخت مراحل بلوغ و اداره اختلالات آن را کسب نماید.

۱۱- مهارت در تشخیص و اداره آندومتریوز داشته باشد.

۱۲- مهارت در نسخه نویسی بر اساس شکایت بیمار و معاینات انجام شده را داشته باشد.

۱۳- مهارت در انجام مشاوره و دادن آموزش به بیمار داشته باشد.

اهداف حیطة نگرش :

تغییر در نگرش و رفتار مناسب با تاکید بر اخلاق پزشکی و احساس مسئولیت ، ارتباط موثر حرفه ای ، کارگروهی ، رعایت اصول اخلاقی و موازین شرعی در هنگام ارائه خدمات

استراتژی آموزشی :

۱- آموزش در Skill lab

۲- انجام پروسه ابتدا توسط مربی و سپس توسط دانشجو تحت نظارت مربی بر بالین بیمار

۳- بحث گروهی ۴- پرسش و پاسخ ۵- کنفرانس

وسایل کمک آموزشی :

مولاژ - فیلم آموزشی - پمفلتهای آموزشی - اطلسهای بیماریهای زنان

فعالیت‌های آموزشی روزانه در واحد کارآموزی بیماری‌های زنان

کنفرانس‌های روزانه	مهارت‌های روزانه
روش‌های ارزیابی بیماری‌های پستان	<p>روز اول:</p> <ol style="list-style-type: none"> ۱- معارفه مربی و دانشجویان ۲- روئیت و شرح مختصر طرح درس بالینی ۳- انجام پره تست ۴- گرفتن شرح حال از بیماران مراجعه کننده به درمانگاه و ارائه به پزشک ۵- انجام معاینه بیمار در حضور مربی ۶- انجام معاینه دودستی بیمار با نظارت مربی ۷- بررسی شلی های لگن و مرحله بندی ۸- انجام پاپ اسمیر و کشت واژینال با نظارت مربی ۹- نسخه نویسی و آموزش به بیمار
بیماری‌های خوش خیم پستان	<p>روز دوم:</p> <ol style="list-style-type: none"> ۱- اخذ شرح حال بیمار توسط دانشجو و ارائه به پزشک ۲- انجام معاینه بیمار در حضور مربی ۳- انجام معاینه دودستی تحت نظارت مربی ۴- اسمیر برداری توسط دانشجو تحت نظارت مربی ۵- نسخه نویسی تحت نظارت مربی ۶- درخواست و تفسیر آزمایشات ادراری ۷- درخواست آزمایشات و مشاوره بیهوشی در بیماران کاندید عمل جراحی ۸- آموزش مراقبت‌های لازم به بیمار

کنفرانسهای روزانه	مهارتهای روزانه
توده های خوش خیم رحمی (میوم ، آدنومیوز ، پولیپ)	روز سوم : ۱- تکرار فعالیتهای روز قبل ۲- گزارش و بحث در مورد بیماران مراجعه کننده به درمانگاه در روز قبل ۳- ارائه یک مورد بالینی بیماری خوش خیم پستان و اداره آن ۴- اداره بیمار مبتلا به سرویسیت توسط دانشجو تحت نظارت مربی
اوروژنیکولوژی	روز چهارم: ۱- تکرار موردی فعالیتهای قبل ۲- بحث در مورد بیماران مراجعه کننده به درمانگاه در روز قبل ۳- ارائه موارد بالینی توده های خوش خیم رحمی و اداره آن
خونریزیهای غیرطبیعی	روز پنجم: ۱- تکرار موردی آزمایشات قبل ۲- بحث در مورد بیماران مراجعه کننده به درمانگاه در روز قبل ۳- ارائه موارد بالینی اختلالات اوروژنیکولوژی و اداره آن
بلوغ	روز ششم : ۱- تکرار فعالیتهای آموزشی روز قبل ۲- گزارش بیماران مراجعه کننده به درمانگاه در روز قبل ۳- ارائه موارد بالینی خونریزیهای غیر طبیعی رحمی و اداره آن
آندومتریوز	روز هفتم : ۱- تکرار موردی فعالیتهای آموزشی قبل ۲- گزارش بیماران مراجعه کننده به درمانگاه در روز قبل ۳- ارائه موارد بالینی بلوغ و اختلالات آن و نحوه اداره آنها
یائسگی	روز هشتم : ۱- تکرار موردی فعالیتهای آموزشی قبل ۲- گزارش بیماران مراجعه کننده به درمانگاه در روز قبل ۳- ارائه موارد بالینی آندومتریوز و نحوه اداره آن

کنفرانسهای روزانه	مهارت‌های روزانه
شلی های لگن	<p>روز نهم:</p> <p>۱- تکرار موردی فعالیت‌های آموزشی قبل</p> <p>۲- گزارش بیماران مراجعه کننده به درمانگاه در روز قبل</p> <p>۳- ارائه موارد بالینی یائسگی و نحوه اداره آن</p> <p>۴- ارائه موارد بالینی شلی های لگن و نحوه اداره آن</p>
آزمون پایان دوره تئوری آزمون پایان دوره عملی	<p>روزهای دهم تا دوازدهم:</p> <p>۱- تکرار موردی فعالیت‌های آموزشی قبل</p> <p>۲- گزارش بیماران مراجعه کننده به درمانگاه در روز قبل</p> <p>۳- نسخه نویسی و آموزش به بیمار</p> <p>۴- رفع نواقص و اشکالات کلی نحوه عملکرد دانشجویان</p> <p>۵- بررسی عملکرد دانشجویان بر اساس چک لیستهای dops</p> <p>۶- ارزشیابی پورتفولیوی دانشجویان بر اساس چک لیست ارزشیابی پورتفولیو</p>

فرم ثبت کنفرانس در کارآموزی بیماریهای زنان واحد ۲

ردیف	عنوان کنفرانس	نحوه ارائه	خود ارزیابی	نظر مدرس
۱	ارزیابی بیماریهای پستان			
۲	بیماریهای خوش خیم پستان			
۳	توده های خوش خیم رحمی			
۴	اوروژنیکولوژی			
۵	خونریزیهای غیرطبیعی			
۶	بلوغ			
۷	آندومتریوز			
۸	یائسگی			
۹	شلی های لگن			

در هر روز پیرامون بیماران مراجعه کننده به درمانگاه در روز قبل **case report** توسط دانشجو ارائه گردد .

منابع : (آخرین چاپ)

بیماریهای زنان نواک ۲۰۱۲ ،

بیماریهای زنان کیستنر ،

اندوکرینولوژی زنان و نازایی اسپروف ،

بیماریهای زنان دنفورت

بیماریهای زنان کارنت

Case file

100 cases in obstetrics and gynecology

بیماریهای زنان **CMMD** و سایر منابع مرتبط و جدید ...

گروه مامایی دانشگاه آزاد اسلامی مشهد